

مجاهدت بی وقفه پیامبر منجر به تغییر ساختاربندی فرهنگی مدینه شد

تلاش‌های فرهنگی بی‌وقفه پیامبر اکرم(ص) طی ۱۳ سال اقامت در مکه سرانجام در مدینه به بار نشست و مجاهدت‌های بی‌وقفه در طی سالیان ده ساله اقامت در مدینه منجر به تغییر ساختاربندی فرهنگی مدینه شد. به گزارش خبرگزاری مهر، مجموعه طرح «از نگاه نبوی(ص)»، سلسله دفاتر کم حجم و متنوعی است که با زبانی ساده و روان موضوعات مختلفی را از زاویه سنت پیامبر اکرم(ص) مورد واکاوی قرار داده است. کتاب «مدیریت فرهنگی» دفتر بیست و سوم از این مجموعه، به قلم فاطمه جان احمدی در مرکز پژوهش‌های جوان وابسته به پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی سامان یافته است. یادداشتی از این نویسنده با محوریت این کتاب پیش روی شماست که در ادامه می‌خوانید؛

مطابق بررسی‌های صورت گرفته پیرامون موضوع مهم و البته دشوار مدیریت فرهنگی دولت نبوی می‌توان پذیرفت تلاش‌های فرهنگی بی‌وقفه پیامبر اکرم(ص) طی ۱۳ سال اقامت در مکه سرانجام در مدینه به بار نشست و مجاهدت‌های بی‌وقفه در طی سالیان ده ساله اقامت در مدینه منجر به تغییر ساختاربندی فرهنگی مدینه شد. چنانکه در همان سال‌های نخست هجری اولین تغییرات به صورت محسوس بوقوع پیوست و از ثمرات آن شکل‌گیری مدینه النبی با بافت اجتماعی متفاوت بود. هرچند این تلاش‌ها همواره توأمان با آموزه‌های قرآنی مجموعه‌ای از ارزش‌ها و هنجارهای انسانی- اسلامی را فراهم آورد اما سمت و جهت‌گیری آن تنها با لزوم مدیریت فرهنگی نبی اسلام میسر می‌شد. در معرض این مدیریت ساختار نابسامان فرهنگی مدینه که هرگز جدای از فرهنگ جاهلی حاکم بر جزیره العرب نبود بتدریج سامان گرفت و مظاهر واپسماندگی و رفتارهای زشت و عادات ناهنجار جاهلی رفته رفته به ارزش‌هایی والا مبدل شد. مطابق بررسی‌های صورت گرفته می‌توان ادعا کرد سامانه رفتاری جامعه نوبنیاد مدینه النبی که در معرض تحولات فرهنگی متأثر از عصر تنزیل به سرعت شکل گرفته بود، راه تکامل را بسرعت طی کرد چنانکه جامعه جاهلی یثرب با جامعه مدنی عصر نبوی کاملاً قابل تفکیک و تمیز است. هرچند فراگرد اجتماعی و تغییر مناسبات فرهنگی و جایگزینی ارزش‌های اسلامی به جای هنجارهای جاهلی کاری بس دشوار و در عین حال زمان‌بر و البته در برخی موارد به ظاهر ناممکن می‌نمود؛ لیکن این مهم تنها به مدد آیات الهی و مداخلات خدایی و مدیریت نبوی میسر شد.

پیامبر اکرم(ص) برای تحقق اهداف تربیتی فعالیت‌هایی با برنامه را مطابق با قرآن کریم آغاز کرد. ایشان از تمامی ظرفیت‌های آیات الهی قرآنی و از همه برنامه‌ها و سازوکارهایی فرهنگی ویژه بهره جست تا نمونه‌ای کامل از شهری فرهنگی را به جهانیان عرضه نماید. آنچه مسلم است آنکه در سرمطلع این برنامه اصلاحی و انقلابی، سازوکارهای اجتماعی هم چون وضع قوانین اجتماعی مطابق آموزه‌های قرآنی، برنامه‌ریزی اجتماعی سازگار با ارزش‌های اسلامی و تولید هنجارهای نوین و ترسیم نقش‌های اجتماعی مطابق با فرهنگ نواخته اسلامی، تاسیس نهاد جدید فرهنگی با کارکردهای غنی و در بسیاری از موارد چند منظوره، تعریف نمادهای منزلتی، جذب اقلیت‌های دینی و تغییر روابط میان گروه‌های اجتماعی قومی و نژادی قرار داشت. بنابراین می‌توان پذیرفت دستامد ۱۰ سال حیات فرهنگی پیامبر اکرم(ص) در مدینه همه گیر شدن فرهنگ اسلامی در این شهر بود. هرچند تداومش نیازمند برنامه‌ریزی مداوم فعالان سیاسی و فرهنگی و مدیران سیاسی پس از پیامبر اکرم(ص) بود.

تلاش‌های فرهنگی بی‌وقفه پیامبر اکرم(ص) طی ۱۳ سال اقامت در مکه سرانجام در مدینه به بار نشست و مجاهدت‌های بی‌وقفه در طی سالیان ده ساله اقامت در مدینه منجر به تغییر ساختاربندی فرهنگی مدینه شد.

به گزارش خبرگزاری مهر، مجموعه طرح «از نگاه نبوی(ص)»، سلسله دفاتر کم حجم و متنوعی است که با زبانی ساده و روان موضوعات مختلفی را از زاویه سنت پیامبر اکرم(ص) مورد واکاوی قرار داده است.

کتاب «مدیریت فرهنگی» دفتر بیست و سوم از این مجموعه، به قلم فاطمه جان احمدی در مرکز پژوهش‌های جوان وابسته به پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی سامان یافته است.

یادداشتی از این نویسنده با محوریت این کتاب پیش روی شماست که در ادامه می‌خوانید؛

مطابق بررسی‌های صورت گرفته پیرامون موضوع مهم و البته دشوار مدیریت فرهنگی دولت نبوی می‌توان پذیرفت تلاش‌های فرهنگی بی‌وقفه پیامبر اکرم(ص) طی ۱۳ سال اقامت در مکه سرانجام در مدینه به بار نشست و مجاهدت‌های بی‌وقفه در طی سالیان ده ساله اقامت در مدینه منجر به تغییر ساختاربندی فرهنگی مدینه شد. چنانکه در همان سال‌های نخست هجری اولین تغییرات به صورت محسوس بوقوع پیوست و از ثمرات آن شکل‌گیری مدینه النبی با بافت اجتماعی متفاوت بود.

هرچند این تلاش‌ها همواره توأمان با آموزه‌های قرآنی مجموعه‌ای از ارزش‌ها و هنجارهای انسانی- اسلامی را فراهم آورد اما سمت و جهت‌گیری آن تنها با لزوم مدیریت فرهنگی نبی اسلام میسر می‌شد. در معرض این مدیریت ساختار نابسامان فرهنگی مدینه که هرگز جدای از فرهنگ جاهلی حاکم بر جزیره العرب نبود بتدریج سامان گرفت و مظاهر واپسماندگی و رفتارهای زشت و عادات ناهنجار جاهلی رفته رفته به ارزش‌هایی والا مبدل شد.

مطابق بررسی‌های صورت گرفته می‌توان ادعا کرد سامانه رفتاری جامعه نوبنیاد مدینه النبی که در معرض تحولات فرهنگی متأثر از عصر تنزیل به سرعت شکل گرفته بود، راه تکامل را بسرعت طی کرد چنانکه جامعه جاهلی یثرب با جامعه مدنی عصر نبوی کاملاً قابل تفکیک و تمیز است.

هرچند فراگرد اجتماعی و تغییر مناسبات فرهنگی و جایگزینی ارزش‌های اسلامی به جای هنجارهای جاهلی کاری بس دشوار و در عین حال زمان‌بر و البته در برخی موارد به ظاهر ناممکن می‌نمود؛ لیکن این مهم تنها به مدد آیات الهی و مداخلات خدایی و مدیریت نبوی میسر شد. پیامبر اکرم(ص) برای تحقق اهداف تربیتی فعالیت‌هایی با برنامه را مطابق با قرآن کریم آغاز کرد.

ایشان از تمامی ظرفیت‌های آیات الهی قرآنی و از همه برنامه‌ها و سازوکارهایی فرهنگی ویژه بهره جست تا نمونه‌ای کامل از شهری فرهنگی را به جهانیان عرضه نماید. آنچه مسلم است آنکه در سرمطلع این برنامه اصلاحی و انقلابی، سازوکارهای اجتماعی هم چون وضع قوانین اجتماعی مطابق آموزه‌های قرآنی، برنامه‌ریزی اجتماعی سازگار با ارزش‌های اسلامی و تولید هنجارهای نوین و ترسیم نقش‌های اجتماعی مطابق با فرهنگ نواخته اسلامی، تاسیس نهاد جدید فرهنگی با کارکردهای غنی و در بسیاری از موارد چند

منظوره، تعریف نمادهای منزلتی، جذب اقلیت‌های دینی و تغییر روابط میان گروه‌های اجتماعی قومی و نژادی قرار داشت.

بنابراین می‌توان پذیرفت دستامد ۱۰ سال حیات فرهنگی پیامبر اکرم(ص) در مدینه همه گیر شدن فرهنگ اسلامی در این شهر بود. هرچند تداومش نیازمند برنامه‌ریزی مداوم فعالان

